

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

Ing. arch. Peter Iľanovský – IP Studio

KČO: 46785591 DIČ: 1079025651
Fiaňha Kráľka 4, 977 01 Brezno
Tel.: + 421 (0) 948 058 948
info@ip-studio.sk www.ip-studio.sk

.....
vypracoval : Ing. arch. Peter Iľanovský

Názov stavby:

Obnova vojnového hrobu č. 5090860002

Miesto stavby:

C-KN číslo 902/1 k. ú. Valaská

stupeň PD:

projekt pre stavebné povolenie

Investor:

Obec Valaská, Nám. 1. mája 460/8, 976 46 Valaská

Zodpovedný projektant:

Ing. arch. Peter Iľanovský - IP Studio

Kieпка 545/57, 977 01 Brezno

Miesto spracovania:

Valaská

Termín spracovania:

04/2019

Projektová dokumentácia je spracovaná v rozsahu pre vydanie Stavebného povolenia. Zahájenie výstavby je vecne viazané na nadobudnutie právnej moci povolenia na výstavbu.

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANOM ÚZEMÍ

1.1 Vymedzenie záujmového územia

Riešené územie priestoru vojnového hrobu číslo 5090860002 sa nachádza v časti obce Valaská – Stará Valaská na parcele C-KN číslo 902/1 v k.ú. Valaská. Územie je vymedzené zo severnej strany kamenným oporným múrom, z východnej strany oporným múrom a výstavbou na súkromných parcelách, z južnej strany komunikáciou a západnej strany objektom požiarnej zbrojnice.

1.2 Inžinierske siete

Pred začatím príprav nasledujúcich stupňov projektovej dokumentácie je potrebné vytýčenie všetkých existujúcich inžinierskych sietí v území. Následne je nutné dodržať ochranné pásma IS v zmysle platných STN.

1.3 Opis územia

Od vybudovania pamätníka v povojnovom období priestor bol objekt pomníka nedostatočne udržiavaný a postupne chátral. V súčasnosti je priestor zanedbaný a nespĺňa estetické ani bezpečnostné požiadavky.

Spevnené plochy: Betónové plochy sú poškodené a dožitý, obrubníky a ramená schodísk zvetrané.

Stavebné a architektonické prvky: Oporný múr z južnej strany je staticky narušený, pričom sa nakláňa smerom do miestnej komunikácie. Oporný múr je predmetom statického posúdenia. Taktiež zábradlie je poškodené v technicky a bezpečnostne nevyhovujúcom stave. Oporný múr na východnej strane je čiastočne poškodený a bude potrebné vykonať lokálne vysprávkky a prešpárovanie. Oporný múr zo severnej strany bol v nedávnej minulosti prešpárovaný a odvodnený. Na zistenie základových pomerov neboli k dátumu spracovania projektovej dokumentácie vykonané sondy ani geologický prieskum. Podstavec ako aj betónové oplotenie pamätníka sú poškodené pričom je obnažené armovanie prvkov. Samotné teleso pamätníka je mechanicky poškodené vo vrcholovej časti, kde je poškodené kotvenie pečícovej hviezdy.

Terén: Existujúci terén je svahovitý, zvažujúci sa od oporného múru v severnej časti smerom k miestnej komunikácii na južnej strane. Terén je členený na dve kaskády.

Zeleň: Zeleň v riešenom území je neošetrovaná a neudržiavaná, pričom pôvodná výsadba bola v minulosti odstránená. Nenachádzajú sa tu spoločensky hodnotné dreviny. Existujúca výsadba pozostáva z nekonceptne sadených krov. Choré a kompozične nevhodné dreviny je potrebné odstrániť. Druhovú skladbu je nasledovná: Thuja occidentalis, Cotoneaster salicifolius 'Parkteppich', Forsythia intermedia, Pinus mugo, Juniperus communis, Juniperus horizontalis.

2. PODKLADY

- katastrálna mapa riešeného územia
- fotodokumentácia riešeného územia
- požiadavky investora
- konzultácia s KPÚ BB

3. ÚČEL A FUNKČNÁ NÁPLŇ NÁVRHU

V návrhu uvažujem s dodržaním základného architektonického konceptu, ktorého členenie je aj do budúcnosti vyhovujúce. Centrálnou časťou priestoru ostáva zhromažďovací priestor pod objektom pamätníku po obidvoch stranách lemovaný zeleňou. Priestor priamo pod pamätníkom bude slúžiť na pietne účely pri príležitosti výročí a osláv. Z funkčného hľadiska nedochádza ku zmenám.

4. FILOZOFICKO - KONCEPČNÉ RIEŠENIE NÁVRHU

Konceptom návrhu je zachovať hmotovú symetriu, obnoviť poškodené konštrukcie a aktualizovať povrchové úpravy, tak , aby bola zachovaná historická časť a doplnené materiály dnešnej doby. Pôvodná symetria je umocnená doplnením novej vzrastlej zelene nad úrovňou pamätníka. Naopak symetria bude narušená doplnením nového prvku oceľového madla s nasvietením pochôznej plochy ako aj preložením stožiarov vlajkoslávy mimo hlavnú os symetrie. Nové oceľové madlo kopíruje profiláciu terénu, následne sa obtáča okolo samotného pamätníku, čím vytvára novú vodiacu líniu a zvyšuje bezpečnosť. Návrh neuvažuje s pomocným bočným schodiskom, ktoré nelogicky ústilo do zelenej plochy.

5. TECHNICKÝ POPIS NÁVRHU

5.1 Kapacity riešeného územia

Riešené územie celkom	365m ²
Navrhované spevnené plochy – pohľadový betón	16m ²
Navrhované spevnené plochy – kamenný koberec	36m ²
Navrhované listnaté stromy	2ks
Navrhované presadby pôvodných krov	12m ²
Navrhované okrasné trávové záhony	7m ²
Trávnik	294m ²

5.2 Príprava územia

Odstránenie krov a výrub drevín

Dreviny v riešenom území nie sú zmapované dendrologickým prieskumom. Odstránené budú choré a kompozične nevhodné dreviny. Na výrub sú navrhované Thuja occidentalis, Juniperus communis, ktoré sú graficky znázornené červenou farbou. Prie po už vypílených stromoch je potrebné zafrézovať. Kry určené na výrub odstránine aj s koreňmi. Drevnú hmotu zoštíepkujeme a použijeme na mulčovanie výsadby.

Údržba ponechaných krov a drevín

Ponechné kry ošetríme rezom, prevzdušnením korňového systému a prihnojíme. Cotoneaster salicifolius 'Parkteppich' za oporným múrom na južnej strane presadíme po zrealizovaní nového oporného múru do pôvodnej lokality.

Konečná úprava terénu

V návrhu uvažujem s lokálnym doplnením humóznej vrstvy s trávnyim osevom a prerovnanie terénnych nerovností a kvôli zjednodušeniu udržby kosením. Za novým oporným múrom na južnej strane dosypeme vrstvu humusu, taktiež po odstránenom telese schodiska na západnej strane.

5.3 Návrh výsadby

Po stranách pamätníka pod oporným múrom na severnej strane navrhujem doplniť 2ks kultivaru Lipy malolistej - *Tilia cordata* Rancho, ktorá dorastá do výšky 6 - 10m a šírky 5 - 6m. Pred výsadbou je potrebné vykopať osádzajú jamu dostatočných rozmerov s vhodným zemným substrátom a zahumosením. Následne je povýsadbe potrebné sadenicu zabezpečiť tromi kolíkmi výšky min. 2m a vyviazať jutovým povrazom. V rovnakej vzdialenosti od pamätníka aj oporného múru na podporenie symetrickej kompozície. Vzrastlé koruny zároveň uzatvoria priestor zhora, čím vznikne vyššia pocitová intimita priestoru.

Po strane ocelového madla navrhujem záhon okrasnej trávy Ozdobnica čínska - *Miscanthus sinensis*, ktorá dorastá do výšky cca 1 - 1.5m

5.4 Technické riešenie

Oporné múry:

Oporné múry na južnej strane sú navrhované realizovať v polohe existujúcich, ktoré sú navrhnuté na odstránenie. Pred odstránením existujúcich je potrebné zarezať do asfaltového krytu miestnej komunikácie, aby nevznikla nepekná drobná hrana. Následne bude v nezamrznej hĺbke zrealizovaný betónový základový pás šírky 850mm a výšky 400mm. Na jeho prednom líci bude zhotovený monilitcký ŽB oporný múr z pohľadového betónu hrúbky 250mm podľa statického posúdenia. Zo strany riešeného územia bude realizovaný zásyp kamenivom, resp. recyklovanou bet. Drťou z pôvodného múru. Na existujúcom opornom múre na východnej strane je potrebné realizovať lokálne vysprávky a prešpáovanie.

Schodiská a chodníky:

Existujúce schodiskové rameno na západnej strane bude odstránené. Stávajúce schodiskové ramená a betónové chodníky sú navrhované na odstránenie nesúdržných častí a nerovností po šalovaní, následné čistenie tlakovou vodou a lokálne vysprávky systémom BAUMIT BETOSYSTEM. Ako povrchová nášľapná vrstva bude nanosená vrstva kamenného koberca NATURAL CREAM 2/4mm v premenlivej hrúbke tak, aby boli eliminované výškové rozdiely na jednotlivých stupňoch schodiska a nerovností chodníka. Pred prvým stupňom druhého schodiska je v konštrukcii chodníka vynechaná medzera rozmerov cca 1.5x0.3m, ktorá bude vyhlbená na 200mm a následne na štrkové lôžko 50mm vyliať bet. dosku hrúbky 150mm tak, aby horná hrana lícovala s hornou hranou chodníka.

Obrubníky:

Všetky existujúce obrubníky budú očistené tlakovou vodou a následne vyspravené bet. Zálievkou a do pôvodnej profilácie obrubníkov.

Objekt pamätníku:

– Pôvodné bet. oplotenie pozostávajúce zo ŽB pilierikov a ocelového rúrového zábradlia bude odstránené po soklovú časť. Tá bude následne očistená od nesúdržných častí a vyspravená systémom BAUMIT BETOSYSTEM. Vnútrotný priestor medzi zábradlím a podstavcom pamätníku je z troch strán tvorený štrkovým zásypom, ktorý presrastá trávou. V návrhu uvažujem danú plochu prehĺbiť na

200mm, následne na štrkové lôžko 50mm vyliat' bet. dosku hrúbky 150mm. Sanovanú soklovú konštrukciu oplotenia vyliatej bet. dosky zjednotiť systémom BAUMIT BETOFINISH.

– Teleso podstavca pamätníku je potrebné oklepať a odstrániť nesúdržné časti do hrúbky 50mm, následné čistenie tlakovou vodou a vysprávkou systémom BAUMIT BETOSYSTEM (sanačný náter obnaženého armovania, vrstvy vysprávkiek), ukončiť systémom BAUMIT BETOFINISH do rozmeru pôvodného podstavca.

– Ihlanový objekt pamätníku je potrebné očistiť od zatekania kotvenia pamätných tabúl tlakovou vodou. Na vrchole ihlanu sú potrebné lokálne vysprávkavy z originálneho materiálu ihlanu, nakoľko došlo k mechanickému poškodeniu kotvenia peččipej hviezdy.

– Peččipa hviezda bola pravdepodobne poškodená vandalizmom. Je potrebné jej zdemontovanie a narovnanie do pôvodného stavu. Keďže nie je známe jej materiálové prevedenie. Navrhujem očistenie brúsnyim papierom a náterom syntetickou farbou, farebnosť identická s novým oceľovým madlom. Ak bysa pri demontáži preukázalo, že objekt jez ušľachtileho kovu, nevrhujem preleštenie a lakovanie. Opätovné osadenie realizovať do trvale pružného tmelu odolného UV žiareniu a klimatickým podmienkam.

Zábradlie:

Nové oceľové madlo z jaklových profilov 60x20x3m, osadené na stojky identického profilu každých cca 2m, ktoré budú kotvené na kotviacej platničke na chemickú kotvu do existujúcej betónovej dosky pred nanesením kamenného koberca. V dolnej hrane madla bude osadený zapustený LED pásik. Povrchová úprava oceľového madla a stojek je navrhovaná ako čierna prášková vypaľovaná farba resp. syntetický náter v dvoch vrstvách na základnom nátere v odtieni čierna matná/pololesk.

Drobná architektúra/mobiliár:

Po strane chodníku - zhromažďovacieho priestoru pod objektom pamätníku budú osadené 2ks hliníkových vlajkových stožiarov (vlajkoslávy) výšky 6m s vnútorným vedením lanka. Stĺpy riešiť vo farebnosti oceľového madla.

Osvetlenie:

V návrhu uvažujem s osvetlením celej dĺžky chodníku a schodiskových ramien LED pásikom v hliníkovej lište čiernej farby s plastovým asymetrickým difuzorom podľa návrhu firmy RBLD s.r.o. 6.4W/m, farba svetla 3000K, 850lm/m, IP66 v celkom dĺžke cca 18m. Objekt pamätníku, konkrétne pamätné dosky na ihlanovom pilieri budú osvetlené 2ks LED reflektormi DART SMALL 13W, farba sveta 3000K, 994lm, IP66, kotvenými do betónového podstavca. Napájanie osvetlenia jenavrhované z existujúceho rozvádzača. Nové rozdody budú vedené v chráničke čiastočne stenou prístavby objektu požiarnej zbrojnice, čiastočne zemným vedením a v existujúcom betónovom podstavci pred realizáciou sanačných prác na betónových konštrukciách. Osvetlenie bude spínané súmrakovým spínačom a budemožné ovládať jedntolivé okruhy osvetlenia samostatne vid'. časť elektro.

6. DOPRAVNÉ RIEŠENIE

Trvalé dopravné značenie:

Trvalé dopravné značenie nie je predmetom riešenia PD.

Dočasné dopravné značenie:

Účelom dopravného značenia je zabezpečenie plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky na dotknutej miestnej komunikácii v obci počas stavebných úprav na príľahom opornom múre. Dočasné

dopravné značenie je uvedené v grafickej časti PD.

7. EKONOMICKÉ ZHODNOTENIE STAVBY

Celkové náklady sú uvedené v príslušnej časti PD.

8. POŽIARNO - BEZPEČNOSTNÉ RIEŠENIE

Dokumentácia nerieši projekt protipožiarnej bezpečnosti stavby.

9. VPLYV STAVIEB NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Stavba svojim charakterom a prevádzkou nebude mať žiadny škodlivý vplyv na životné prostredie. Pri obnove bude dotknutá zeleň iba v uvedenom rozsahu, nedôjde k ďalším výrubom. Celkovo obnovou nedôjde k žiadnemu narušeniu ani znehodnoteniu životného prostredia v predmetnej lokalite.

V Brezne 04/2019

vypracoval:
Ing. arch. Peter Iľanovský

UPOZORNENIE:

Dielo slúži výlučne pre účely uvedenej stavby.

Projektová dokumentácia je vypracovaná v rozsahu podľa požiadaviek stavebníka v čase spracovania projektu a zohľadňuje súčasný známy stav.

Táto dokumentácia nenahrádza výrobnú a dielenskú dokumentáciu dodávateľa stavby.

Pri zabudovaní jednotlivých stavebných systémov do stavby je potrebné dodržať všetky smernice a pokyny výrobcov pre montáž stavebných výrobkov a konštrukcií.

Všetky použité stavebné materiály musia mať certifikát preukázania zhody vlastností podľa ustanovenia § 21 zákona č.90/1998 Z.z. o stavebných výrobkoch, v znení zákona č.413/2000 a úplnom znení zákona č.521/2001.

Projektant nenesie žiadnu zodpovednosť za zmeny uskutočnené bez jeho písomného súhlasu !!

Zhotoviteľ je povinný o zistených chybách v dokumentácii neodkladne informovať projektanta !!

Zhotoviteľ je povinný zmeny a úpravy konštrukčného riešenia konzultovať s projektantom !!

Zhotoviteľ je povinný skutočné rozmery skontrolovať na stavbe !!

Výroba kópií diela, alebo jeho častí, ako aj použitie na iné účely, ako pre uvedenú stavbu sú bez súhlasu autorov zakázané.

Tento projekt slúži len pre účely stavebného konania.